

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1346/2568

นาย อ. กับพวกผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14, ป.พ.พ. มาตรา 73

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13 บัญญัติให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิด มาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประกอบด้วย (1) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ (2) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ (3) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ (4) กรรมการอื่นๆตามจำนวนที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนนับวันก่อนคัดเลือกตามมาตรา 31 (5) และ 32 (2) โดยให้สัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่ยี่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปประชุมกันคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามมาตรา 30 วรรคสอง คำว่า "สัปบุรุษประจำมัสยิด" ตามคำนิยามในมาตรา 4 หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีมติรับเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด แต่ผู้นั้นจะเป็นสัปบุรุษเกินกว่าหนึ่งมัสยิดในเวลาเดียวกันไม่ได้ และให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรีบมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดตามมาตรา 35 (5) ดังนั้น อำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรีบมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. จึงเป็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเท่านั้นตามมาตรา 35 (5) ประกอบมาตรา 4 คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายหาได้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรีบมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ไม่ ส่วนระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยวิธีดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

คำพิพากษา

พ.ศ. 2560 ข้อ 32 เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ มีอำนาจจัดทำทะเบียนสัปบุรุษในกรณีที่มัสยิดไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด หรือสูญหาย หรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารมัสยิดต่อไปเท่านั้น หากได้กำหนดให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรีบมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจำมัสยิด ก. ว่างลง และประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 33 และมาตรา 34 วรรคหนึ่ง เนื่องจากสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ตามทะเบียน

สัปบุรุษที่ทำได้ครั้งแรกมีอยู่น้อย ไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. โดยปัจจุบันมัสยิด ก. ยังเปิดให้ประชาชนเข้าไปปฏิบัติศาสนกิจ และมีชาวมุสลิมที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ซึ่งหากมีการจดทะเบียนเล็กน้อยมีผลทำให้บรรดาทรัพย์สินของมัสยิด ก. ต้องถูกโอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่ใกล้ที่สุดตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14 วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่ตำแหน่งผู้แทนของมัสยิด ก. ว่างลง และมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้จะเกิดความเสียหายขึ้นแก่มัสยิด ก. ผู้ร้องทั้งแปดเป็นมุสลิมที่ปฏิบัติศาสนกิจอยู่ที่มัสยิด ก. จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะร้องขอต่อศาลแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 73 ผู้ร้องทั้งแปดยื่นคำร้องขอขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทั้งแปดเป็นคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนมัสยิด ก. ชั่วคราว โดยให้มีอำนาจกระทำการแทนมัสยิด ก. ในการแต่งตั้งสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. และทำทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. เพื่อให้สามารถดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ และเพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องทั้งแปด ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องทั้งแปดอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องทั้งแปดฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังยุติได้ว่ามัสยิด ก. มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2545 มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ชุดแรก คือนายมะลิกี ดำรงตำแหน่งอิหม่าม นายยาقيبคาน ดำรงตำแหน่งคอเต็บ นายหย้า ดำรงตำแหน่งบิหลั่น และมีนายแปง นายชาลี นายดอเลาะ นายสมทบ นายฮูเซ็ง นายราเซน นายวินัย นายสุข อารมณ์ นายการิม และนายอุ๋น เป็นกรรมการ มีสัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ในปี 2549 ตำแหน่งกรรมการประจำมัสยิดว่างลงเนื่องจากดำรงตำแหน่งครบวาระ ต่อมาตำแหน่งอิหม่ามและบิหลั่นว่างลงเนื่องจากลาออก ตำแหน่งคอเต็บว่างลงเนื่องจากเสียชีวิต ทำให้ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของมัสยิดในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตลอดจนการพิจารณารับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดเพิ่มได้ มัสยิด ก. ได้ยื่นหนังสือขอแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดไปยังคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงราย คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายได้ไปดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. หลายครั้ง แต่ไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ เนื่องจากสัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ทำได้ในครั้งแรกนั้นเหลืออยู่น้อย เหตุเพราะบางรายเสียชีวิต บางรายย้ายถิ่นฐาน และมีสัปบุรุษมาแสดงตนเพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเพียง 2 คน คือ นายวสันต์ กับนายเกดิษฐ์ ทำให้มีจำนวนสัปบุรุษไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ซึ่งตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้องประกอบด้วย อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจำมัสยิดได้จะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ก่อนวันคัดเลือก ซึ่งหมายความว่า การจะคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้จะต้องมีสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้น 9 คน เป็นอย่างน้อย ผู้ร้องที่ 1 ได้จัดทำบัญชีรายชื่อสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ที่เข้ามาทำละหมาดเป็นประจำทุกวันศุกร์และร่วมกิจกรรมของมัสยิดตั้งแต่ปี 2549 จำนวน 45

รายชื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเพื่อรับรองการเป็นสัปบุรุษ แต่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเห็นว่าไม่สามารถใช้บัญชีรายชื่อสัปบุรุษ จำนวน 45 รายชื่อ ที่ผู้ร้องที่ 1 จัดทำขึ้นเองดังกล่าวมาใช้ในการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ ต้องใช้สัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ได้ทำไว้ในครั้งแรกเท่านั้น ผู้ร้องที่ 1 กับพวกได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเป็นจำเลยที่ 1 นายราชัน ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเป็นจำเลยที่ 2 ต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 1402/2559 เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสองดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. คดีดังกล่าวศาลได้ทำการไกล่เกลี่ยต่อมาโจทก์ได้ถอนฟ้องไป ผู้ร้องที่ 1 ได้ร้องเรียนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไปยังคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือแนะนำในการแก้ไขปัญหามัสยิด ก. มายังประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงราย ผู้ร้องที่ 1 ได้มีหนังสือร้องเรียนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อมากรมการปกครองได้นำข้อร้องเรียนดังกล่าวเข้าหารือในคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกรมการปกครอง ที่ประชุมมีมติเห็นว่า หากผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับกิจการของมัสยิด ก. พิจารณาเห็นว่ากรณีที่ไม่สามารถจัดตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 และระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. 2559 ได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อมัสยิดและผู้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ผู้นั้นสามารถใช้สิทธิตามบทบัญญัติมาตรา 73 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันเป็นอำนาจของศาลในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าสามารถแต่งตั้งผู้แทนนิติบุคคลเป็นการชั่วคราวในกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ และผู้ร้องที่ 1 ได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับเสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา กรณีกล่าวหาว่าคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไม่ดำเนินการคัดเลือกสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติว่ากรณีตามคำร้องยังไม่พบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายก็ได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพานเพื่อขอให้ดำเนินการยื่นคำขอให้เลิกมัสยิด ก. ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายและยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกมัสยิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นายอำเภอพานได้มีหนังสือขอความเห็นในการเลิกมัสยิด ก. ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องทั้งแปดว่า ผู้ร้องทั้งแปดร้องขอให้แต่งตั้งผู้ร้องทั้งแปดเป็นผู้แทนมัสยิด ก. ชั่วคราวได้หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13 บัญญัติให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิด มาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประกอบด้วย (1) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ (2) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ (3) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ (4) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือกตามมาตรา 31 (5) และ 32 (2) โดยให้สัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปประชุมกันคัดเลือกคณะกรรมการอิสลาม

ประจําสมัยตามมาตรา 30 วรรคสอง คำว่า "สัปบุรุษประจําสมัย" ตามคํานิยามในมาตรา 4 หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยมีมติรับเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัย แต่ผู้นั้นจะเป็นสัปบุรุษเกินกว่าหนึ่งสมัยในเวลาเดียวกันไม่ได้ และให้คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัยตามมาตรา 35 (5) ดังนี้ อำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ก. จึงเป็นของคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยเท่านั้นตามมาตรา 35 (5) ประกอบมาตรา 4 คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงรายได้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ก. ไม่ ส่วนระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจําสมัย พ.ศ. 2560 ข้อ 32 ที่กำหนดว่า "ในกรณีที่สมัยไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัยหรือสูญหายหรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษ ให้คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจําจังหวัดจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารสมัยต่อไป" นั้น เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดให้มีอำนาจจัดทำทะเบียนสัปบุรุษในกรณีที่สมัยไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัยหรือสูญหายหรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารสมัยต่อไปเท่านั้น หาได้กำหนดให้คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัยแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับคํานําแนะนําของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในการแก้ไขปัญหของสมัย ก. ข้อ 2 ใจความว่า คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงราย ควรแต่งตั้งมอบหมายให้กรรมการอิสลามประจําจังหวัดคนหนึ่งหรือหลายคนเข้าไปดำเนินการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกกรรมการอิสลามประจําสมัย ก. โดยประสานกับสัปบุรุษของสมัย แต่ทั้งนี้กรรมการอิสลามประจําจังหวัดที่ได้รับมอบหมายไม่มีอำนาจที่จะรับบุคคลใดเป็นสัปบุรุษเพิ่มเติมใหม่ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจําสมัย ก. ว่างลง และประธานกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงรายไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจําสมัย ก. ได้ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 33 และมาตรา 34 วรรคหนึ่ง เนื่องจากสัปบุรุษประจําสมัย ก. จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ทำไว้ในครั้งแรกเหลืออยู่น้อย ไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจําสมัย ก. นับถึงวันที่ผู้ร้องทั้งแปดยื่นคำร้องขอเป็นคดีนี้เป็นเวลากว่า 15 ปี แล้ว และได้ความจากรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และคำเบิกความของนายบุญเกิด ปลัดอำเภอพาน ว่าในพื้นที่อำเภอพานมีสมัยเพียงแห่งเดียวคือสมัย ก. และปัจจุบันยังเปิดให้ประชาชนเข้าไปใช้ปฏิบัติศาสนกิจโดยมีการทำละหมาดทุกวันศุกร์ และทำกิจกรรมทางศาสนาอยู่เป็นประจำ และมีชาวมุสลิมที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ประกอบกับคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพานเพื่อขอให้ดำเนินการยื่นคำขอให้เลิกสมัย ก. ต่อคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงราย และยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกสมัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากมีการจดทะเบียนเลิกสมัยย่อมมีผลทำให้บรรดาทรัพย์สินของสมัย ก. ต้องถูกโอนไปยังสมัยที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ใกล้ที่สุดตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14 วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่

ตำแหน่งผู้แทนของมัสยิด ก. ว่างลง และมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้น่าจะเกิดความเสียหายขึ้นได้แก่มัสยิด ก. ผู้ร้องทั้งแปดเป็นมุสลิมที่ปฏิบัติศาสนกิจโดยทำละหมาดเป็นประจำทุกวันศุกร์และทำกิจกรรมทางศาสนาอยู่ที่มัสยิด ก. จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะร้องขอต่อศาลให้แต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 73 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืนให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้งแปดมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของผู้ร้องทั้งแปดฟังขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้องเป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 31 (1) มาตรา 32 (1) ประกอบมาตรา 17 (1) และมาตรา 7 (1) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ได้ความตามทางได้เห็นว่า ผู้ร้องที่ 2 เป็นมุสลิมสัญชาติเมียนมา ผู้ร้องที่ 5 เป็นมุสลิมอาฮาโดยการเกิด ผู้ร้องที่ 6 เป็นมุสลิมสัญชาติปากีสถาน ส่วนผู้ร้องที่ 8 เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดอื่นและยังไม่ได้ลาออกจากการเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดดังกล่าว ดังนี้ จึงเห็นควรแต่งตั้งเฉพาะผู้ร้องที่ 1 ผู้ร้องที่ 3 ผู้ร้องที่ 4 และผู้ร้องที่ 7 เป็นผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. เพื่อดำเนินการพิจารณารับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและจัดทำสมุดทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิดเพื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ต่อไป พิพากษากลับให้แต่งตั้งผู้ร้องที่ 1 ผู้ร้องที่ 3 ผู้ร้องที่ 4 และผู้ร้องที่ 7 เป็นผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. ให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณารับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและจัดทำสมุดทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด เพื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

วาสนา อัจฉรานุวัฒน์ · ดุสิต ฉิมพลี · อาทิตย์ ออกเวหา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1346/2568>